

Mali zdravniki. ²

(Spisal J. O.)

²
Pragi moj čitatelj, povej mi, predno bereš dalje, ali te je že kdaj prav pošteno bolel zob. Če te še ni bolel, srečen si, poskusil si še malo in živo potrebuješ, da zveš o tej bolezni kaj več. Če si pa že skusil, kaj se pravi zob, tedaj boš imel gotovo sočutje s sosedovim Jožkom, kateri je grozno trpel v tem oziru, kakor boš bral, in se ne boš čudil, da so ga tovariši ozdravili na tako nenavaden način.

Če se ne motim, uprav pred svetim Jakobom tisti četrtek je bilo. Da ni bilo oni dan šole, se še živo spominjam, in da je bilo v onem času, ko smo tako neizrečeno težko čakali konca šolskega leta, mi tudi ni ušlo iz glave. Tisti četrtek torej — matere ni bilo doma — sem ušel k sosedovim v vas. A nič kaj me ni razveselila novica, da ni strica doma. Tako radi smo se zbirali okoli njih, ker so nam vedno kaj veselega povedali; tisti dan pa so šli v malin. Vrhu tega je Jožka, mojega neločljivega tovariša, hudo bolel zob.

Županov in Sajevčev in še nekaj drugih je kmalu opazilo, kam sem zavil, in ni bilo treba dolgo čakati, da je imel bolni Jožek okoli in okoli sebe same dobre dušice, ki so ga tolažile in mu skušale na vsak način olajšati neizmerne bolečine.

„Pa si že dejal gor onih kapljic in brinjevega cveta?“

„Že.“

„In si držal z nagnjeno glavo zob v mrzli vodi?“

„Že.“

„In si poprosil strica za par peresc tobaka?“

„Tudi, saj bi se bil skoro zadušil nad njim.“

„Nič, nič!“ dé Županov. „Kaj te bomo tukaj milovali, ko ti ne pomaga nobena stvar. Veš kaj, nekaj pavole vtakni v uho, da te sapa ne bo prepihavala, in hajdi z nami, gremo naproti vašemu stricu, saj imajo priti vsaki čas iz malina. Stric nas gotovo poberó vse na voz in gonili bomo ‚sivca‘ in ‚lisko‘, da bo veselje.“

„Saj res, saj res! Haĵdi, JoŹek, le z nami in videl boŹ, da ti odleŹe po poti zob — — —.“

Vse vpije, vse se odpravlja z dvoriŹŹa, vse gleda na bolnega JoŹka, ki se konĉno mora le podati, ko ga primeta dva krepko za pazduho in ga tirata z nami.

Źe smo zunaj vasi, Źe korakamo veselo po cesti proti malinu. Źupanov poln veselja, da nas je toliko skupaj, nas zaĉenja uvrŹĉevati po dva in dva, da bi korakali po vojaŹsko, kar JoŹek glasno zaplaĉe, potok solz se mu ulije iz oĉij in glasno, zategnjeno se ĉujejo glasovi: „Moj zob, moj zob, oh, moj zob!“

„Niĉ, moj zob!“ dĉ Źupanov. „Pazi na moja povelja, da ne zmeŹaŹ koraka, in hipoma pozabiŹ na zob. Tedaj Źe jedenkrat: jedna — dve, jedna — dve!“

In Źli smo res po vojaŹsko. Źupanov spredaj kot poveljnik, mi pa smo korakali po njegovem taktu, in JoŹek je trobil in trobil samega joka toliko ĉasa, da je res zmedel korak, zvlekel se na trato ob cesti in tamkaj zleknil se po tleh, z glavo v dlan, tako, da se je sedaj razlegalo vse drugaĉe, bolj zamolklo: „Moj zob, moj zob!“

„Iz tega ne bo niĉ. Tako ne moremo naprej“, maje z glavo Źupanov in stopi bliŹe. „Poskusimo najzadnje, kar menim, da bo tudi najboljŹe. Ti, Sajevĉev, saj imaŹ Źe tisto vrstico, ki si mi jo vĉeraj ponujal za biĉ? — Dobro! Le sem Ź njo! Vi drugi pa primite za roke JoŹka in ĉe ne more hoditi, ga nesite, saj vas je dosti. AlŹ, le brzo za menoj!“

Nekako zaĉudeni, vendar ubogamo glas poveljnikov, zlasti ker se JoŹek ni protivil. Źupanov nas zapelje ĉez plitvo dolinico na reber ob Pivki in nas ustavi pod liĉnim, ne predebelim lipovim drevesom.

„Tukaj - le, vidiŹ, JoŹek, boŹ reŹen jedenkrat za vselej tistega svojega zoba. Saj bi bil rad, kaj ne?“

JoŹek prikima, vendar nekako plaho gleda Źupanova, kako urno razvoljava motvoz.

„Kje imaŹ oni ĉekan, hudobni podoĉnik, nesnago zobasto grdo?“

JoŹek zazija Źiroko in pokaŹe s prsti na desni strani zgornje ĉeljusti zob, ki se je premaknil dvakrat sem in tje, ko ga je trdo prijel Źupanov.

„Hu-u! Ne tako! Pojdi proĉ, sicer znorim.“

„Le stoj, le stoj! Saj toliko potrpi, da ga zmerim z vrstico, kolik je, sicer ti ne morem pomagati. Ti ne veš, kako jaz zdravim.“

To rekši, ovije vrstico okoli bolnega podočnika in zaveže vozle tako trdo, da se Jožku kar zvezde pokažejo in da Županovega do krvi ugrizne v palec in bi ga bil še tudi dobro obrcal, da ni bil Županov učen in se mu umaknil.

„Le miruj, fantiček, le miruj. Kmalu bo bolje. A vrstico le pusti pri miru. Oho! Pri miru, pravim. Primita ga dva za roke. Tako! Le stojte, koj bo, koj.“

Tu priveže ostali konce motvoza za lipovo deblo, se vstopi za Jožka, ga objame čez pas in ukaže drugim, naj se oklenejo zadej zanj in tako naprej drug za drugega.

„Vidva, ki držita za roke, potegnita, ko ukažem, in tako vsi drugi. Tedaj: jedna, dve, tri — — —!“

Jeden bolesten vzklik — in vsi pademo vznak. In ta reber, ta šmentana reber, na katero nismo preje nič mislili. V drugo in tretje sem se že prevrnil po glavi, predno sem se ustavil.

Kar se začuje s ceste glasen krohot.

„Stric, stric!“ začnem, „že gredó iz malina.“

Na ta klic se jih vzdrami več in, ker se jim nekako neprijetno vrti v glavi, lezejo počasi proti meni.

„Kje je Jožek? Je-li še živ? Res je, nekoliko prehudo sem potegnil“, dé Županov.

„Nič hudega, nič, da je le zunaj!“ oglasi se Jožek v dolini in veselo se smeje, koraka proti Štefetu in ga objame.

„Kaj ne, da znam izvrstno zdraviti, bolje nego vsi dohtarji v trgu?“

„Izbornó si naredil, res!“

„Jaz nisem še kaj takega videl.“

„Jaz tudi ne.“

„Jaz tudi ne.“

„Kaj boste tu vpili kot jesiharji. Stric nas pa čakajo na cesti. Uprav sedaj so ustavili in gledajo po nas“, začnem še bolj kričati.

„Saj res, stric. O, kako bodo veseli, da nimam več tega zoba“, začne samega veselja in hiti prvi navzgor.

Prišedši do lipe, zagledam osodepolni zob viseti na vrvici. Jožek ga brž popade in dirja ž njim proti stricu in jim pripoveduje ves dogodek.

„No“, rekó nazadnje stric, „sedaj si rešen. Boš dal saj po noči mir doma in ne boš vedno tarnal za zob. Ampak lepo vas je bilo gledati na rebri! — No, sedaj pa le brž na voz. Koliko vas je? Štiri, pet, deset. No, bo že dovolj prostora. Le hitro!“

V hipu posedemo po ‚lojternicah‘ in samega smeha in ukanja se komaj zavemo, kdaj smo doma.

Dvojno cvetje.

 b okencu Anka sedi,
Na prosto upira oči,
Vso zemljo zelena pokriva odeja,
In vsaka pod cvetjem uklanja se veja.

A črno je sinje nebo,
Da solnca ne vidi oko.
„O mamica, dvomim popoldne že celo,
Da drevje le belo bi cvetje imelo,

Da drevje na svetu samo
Dišalo tako bi lepo.“

A čudno! Leteti po zraku kosmiči
Začnó in zeleni se belijo griči.

„Oh, mamica ali je res,
Da cvetje ne pada z dreves,
Poglejte, nebo le visoko nam meče
To cvetje prebelo, to cvetje dišeče;

Oh, naj vam šopek naredim,
V trenutku povrnem se ž njim!“
In naglo od okenca deklica vstane
Loputne z dvermi, pa iz sobice plane.

A vrne se Anka nakrat,
In k peči pritisne oplat:
„Po zraku to belo sem cvetje lovila,
Da šopek bi, mamica, vam naredila,

A cvetje to nič ne diši,
In sproti se v roki stopi“;
Nakremžijo Anki se ličeca mlada,
„Oh, mamica, mamica, snežec zapada!“

Gregor Gornik.